

สถานการณ์การเกิดปะการังฟอกขาวในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2563

ฉบับที่ 2 ข้อมูลระหว่าง วันที่ 1-15 เมษายน 2563

งานทรัพยากรสิ่งมีชีวิตทางทะเล และ งานสมุทรศาสตร์และสิ่งแวดล้อมทางทะเล

สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

สรุป จากการรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1-15 เมษายน 2563 ทะเลฝั่งอ่าวไทยมีอุณหภูมิของน้ำทะเลเพิ่มขึ้น พบปะการังเริ่มมีสีจางลงในบางพื้นที่โดยเฉพาะแนวปะการังชายฝั่งจังหวัดชุมพร ส่วนทะเลฝั่งอันดามัน อุณหภูมิน้ำเพิ่มขึ้นเล็กน้อยแต่ยังไม่มีรายงานการเกิดปะการังฟอกขาว มีฝนตกในหลายพื้นที่ทำให้อาจบรรเทาสถานการณ์ปะการังฟอกขาวได้ สถาบันฯ จะทำการเฝ้าติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดต่อไป

➤ ข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเลและการพยากรณ์การเกิดปะการังฟอกขาว

- สถาบันฯ ยังคงทำการติดตามการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิน้ำทะเลอย่างใกล้ชิด จากข้อมูลดาวเทียมของ NOAA ผ่านเว็บไซต์ Coral Reef Watch (CRW) ที่มีการเตือนการเกิดปะการังฟอกขาว (NOAA แบ่งระดับการเตือนเป็น 5 ระดับ: 0-4, ตารางที่ 1) ในบริเวณน่านน้ำไทย ดังนี้

15 มีนาคม 2563 เตือนการเกิดปะการังฟอกขาวในระดับที่ 1 “watch” บริเวณตอนใต้ฝั่งทะเลอันดามัน

1 เมษายน 2563 เตือนการเกิดปะการังฟอกขาวในระดับที่ 1 “watch” ในหลายบริเวณ และระดับที่ 2 “warning” ในพื้นที่อ่าวไทยฝั่งตะวันออก

<ปัจจุบัน> 15 เมษายน 2563 เตือนการเกิดปะการังฟอกขาวในระดับที่ 1 “watch” ในบริเวณกว้าง รวมถึงลดระดับการเตือนบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออกมาอยู่ในระดับที่ 1 และยกระดับการเตือนบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันตกและอันดามันตอนล่างเป็นระดับที่ 2 “warning” (รูปที่ 1)

- นอกจากนั้น สถาบันฯ ได้ตรวจสอบข้อมูลอุณหภูมิน้ำทะเลทั้งฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามัน จากสถานีติดตามอุณหภูมิน้ำทะเลชายฝั่ง ได้แก่ ที่เกาะมันใน จังหวัดระยอง และที่แหลมพันวา จังหวัดภูเก็ต แสดงดังนี้ อุณหภูมิน้ำทะเลชายฝั่งบริเวณมีแนวโน้มค่อย ๆ เพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนมีนาคม 2563 โดยปัจจุบันมีอุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนต้นเมษายนอยู่ที่ 31.98°C (เดือนมีนาคม 30.7 °C) และ 30.5°C (เดือนมีนาคม 29.7°C) ตามลำดับ (รูปที่ 2 และ 3)

➤ วิเคราะห์อุณหภูมิน้ำทะเลและสถานการณ์การเกิดปะการังฟอกขาว

เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลในอดีต อุณหภูมิน้ำทะเลฝั่งทะเลอันดามันเฉลี่ยรายเดือนในเดือนเมษายน 2563 (1-15 เมษายน) อยู่ในระดับที่สูงกว่าปีที่ไม่มีเกิดปะการังฟอกขาว และอยู่ในระดับที่

ใกล้เคียงกับปี พ.ศ. 2541 คืออยู่ที่ประมาณ 30.5°C (รูปที่ 4) ซึ่งเป็นปีที่เกิดปะการังฟอกขาวในระดับเล็กน้อย

ในปัจจุบัน จากข้อมูลการลงพื้นที่สำรวจของเจ้าหน้าที่สถาบันฯ และการประสานงานข้อมูลจากเครือข่ายและหน่วยงานภายนอก ได้แก่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา เครือข่ายจังหวัดชลบุรีและจังหวัดพังงา ระหว่างวันที่ 1-15 เมษายน 2563 จำนวนทั้งสิ้น 22 พื้นที่ แบ่งเป็นฝั่งทะเลอันดามัน จำนวน 13 สถานี ได้แก่ จังหวัด พังงา ภูเก็ต และ กระบี่ ฝั่งทะเลอ่าวไทย จำนวน 9 สถานี ได้แก่ จังหวัด ระยอง ตรวต ประจวบคีรีขันธ์ และ ชุมพร สุ่ม มีการรายงานพบปะการังมีสีจางลงในบางพื้นที่บริเวณแนวปะการังชายฝั่ง จ.ชุมพร จำนวน 3 สถานี ได้แก่ เกาะร้านเป็ด (1%) เกาะร้านไก่ (1%) และแหลมคอกวาง จ.ชุมพร (70%) ส่วนพื้นที่อื่นสถานการณ์ปะการังยังปกติ คือ ไม่พบหรือมีรายงานปะการังฟอกขาว (รูปที่ 5)

แม้ว่า CRW คาดการณ์ได้ว่าอาจเริ่มเกิดการฟอกขาวในช่วงปลายเดือนเมษายน – ต้นเดือนพฤษภาคม แต่หากพิจารณาร่วมกับข้อมูลอุณหภูมิน้ำของพื้นที่ในอดีต (รูปที่ 5) และสถานการณ์ปัจจุบันที่มีฝนตกหลายวันในช่วงปลายอาทิตย์ (13-17 เมษายน 2563) ในหลายพื้นที่ เช่น ชลบุรี ระยอง ชุมพร ภูเก็ต จึงอาจจะบรรเทาระดับการเกิดฟอกขาวได้

➤ แผนการปฏิบัติงาน

- แผนการเก็บข้อมูลสถานการณ์ปะการังฟอกขาวในพื้นที่ของเจ้าหน้าที่ สวพ.

ตารางการรายงานสถานการณ์ปะการังฟอกขาว (อัปเดตข้อมูลทุก 2 อาทิตย์)										
	สถานี	ฉบับที่ 1	ฉบับที่ 2	ฉบับที่ 3	ฉบับที่ 4	ฉบับที่ 5	ฉบับที่ 6	ฉบับที่ 7	ฉบับที่ 8	ฉบับที่ 9
		16 - 31 มี.ค.	1-15 เม.ย.	16-30 เม.ย.	1-15 พ.ค.	16-31 พ.ค.	1-15 มิ.ย.	16-30 มิ.ย.	1-15 ก.ค.	16-31 ก.ค.
ศวทอ. ระยอง	เกาะมันใน	✓	✓							
ศวบอ. ฉะเชิงเทรา	แหลมแสมสาร	-	✓							
ศวบด. สมุทรสาคร	เกาะทะลุ	-	*	*						
ศวทก. ชุมพร	เกาะไข่	✓	✓							
	แหลมคอกวาง	✓	✓							
ศวอบ. ภูเก็ต	แหลมพันวา	✓	✓							
	เกาะเฮ	✓	✓							
ศวอล. ตรัง	เกาะยา	✓	✓							
ศวทล. สงขลา	เกาะแมว	✓	*	*						

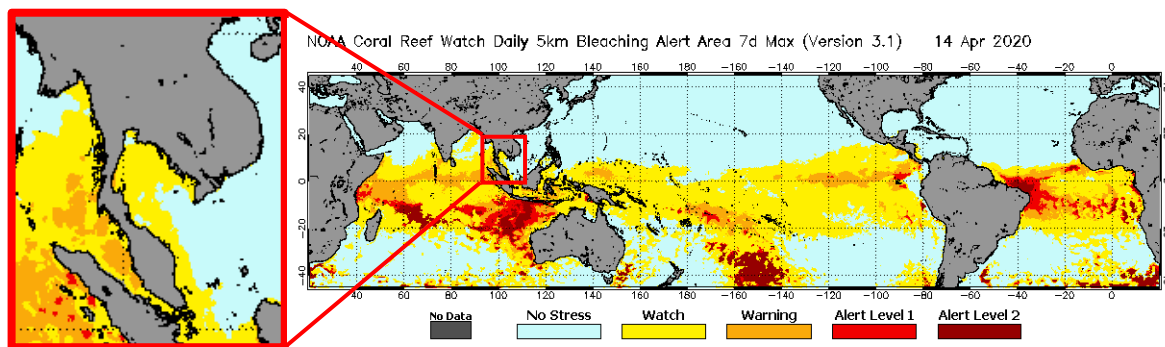
หมายเหตุ * งดออกพื้นที่เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19

- มาตรการสำหรับสถานการณ์ปะการังฟอกขาวในระดับต่าง ๆ

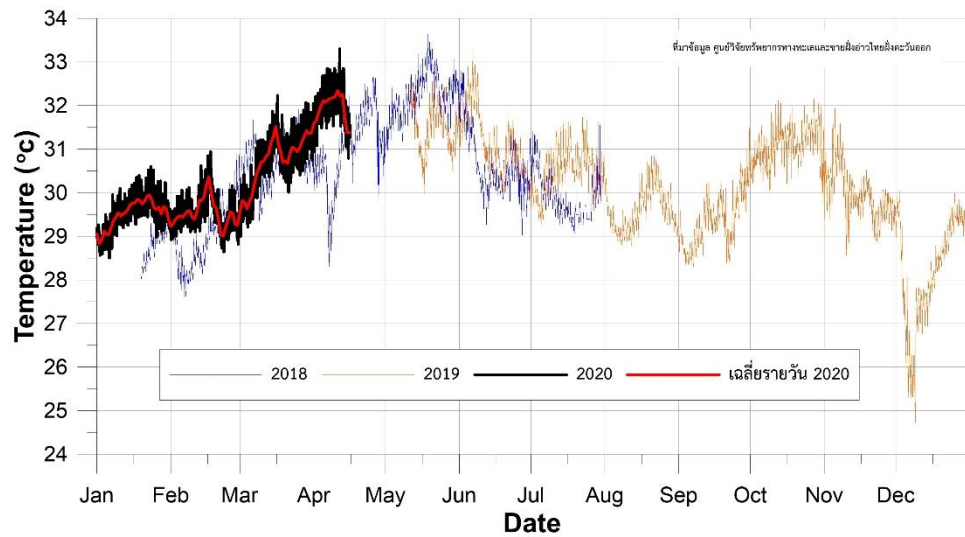
ระดับการเตือน	สถานการณ์	มาตรการ
Watch	อุณหภูมิน้ำทะเลสูงเกินกว่าปกติ	ติดตามเฝ้าระวัง แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ปะการังเริ่มมีสีซีดจาง	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง
Warning	ปะการังฟอกขาว 10%	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง
Alert 1	ปะการังฟอกขาว 30%	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง พิจารณาจำกัดกิจกรรม
Alert 2	ปะการังฟอกขาว 50%	แชร์ข้อมูล ติดตามเฝ้าระวัง พิจารณาปิดพื้นที่

ตารางที่ 1 เกณฑ์ประเมินความเสี่ยงการเกิดปะการังฟอกขาวโดย CRW

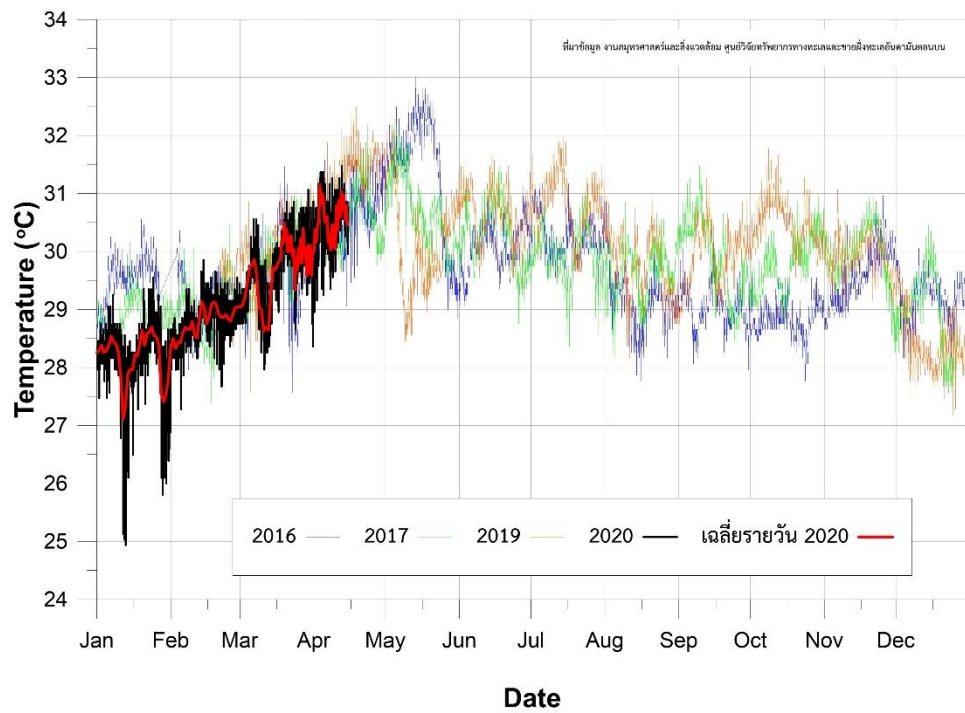
ระดับการเตือน	ระดับที่	แนวโน้มผลกระทบ
No Stress	0	สถานการณ์ปกติ
Watch	1	ปะการังเริ่มได้รับความเครียด แต่ยังไม่ปรากฏการฟอกขาว
Warning	2	มีโอกาที่จะพบการฟอกขาวของปะการัง
Alert 1	3	มีโอกาสมากขึ้นที่จะพบการฟอกขาวของปะการัง
Alert 2	4	มีโอกาที่จะพบการฟอกขาวของปะการังรุนแรง

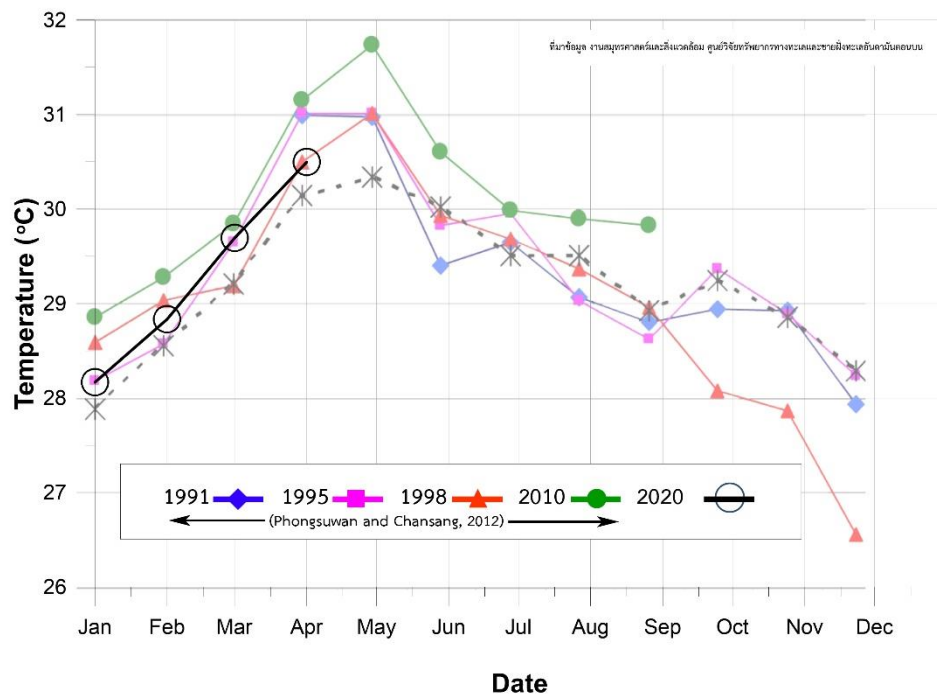
รูปที่ 1 การเตือนการเกิดปะการังฟอกขาวของ Coral Reef Watch ในวันที่ 14 เมษายน 2563

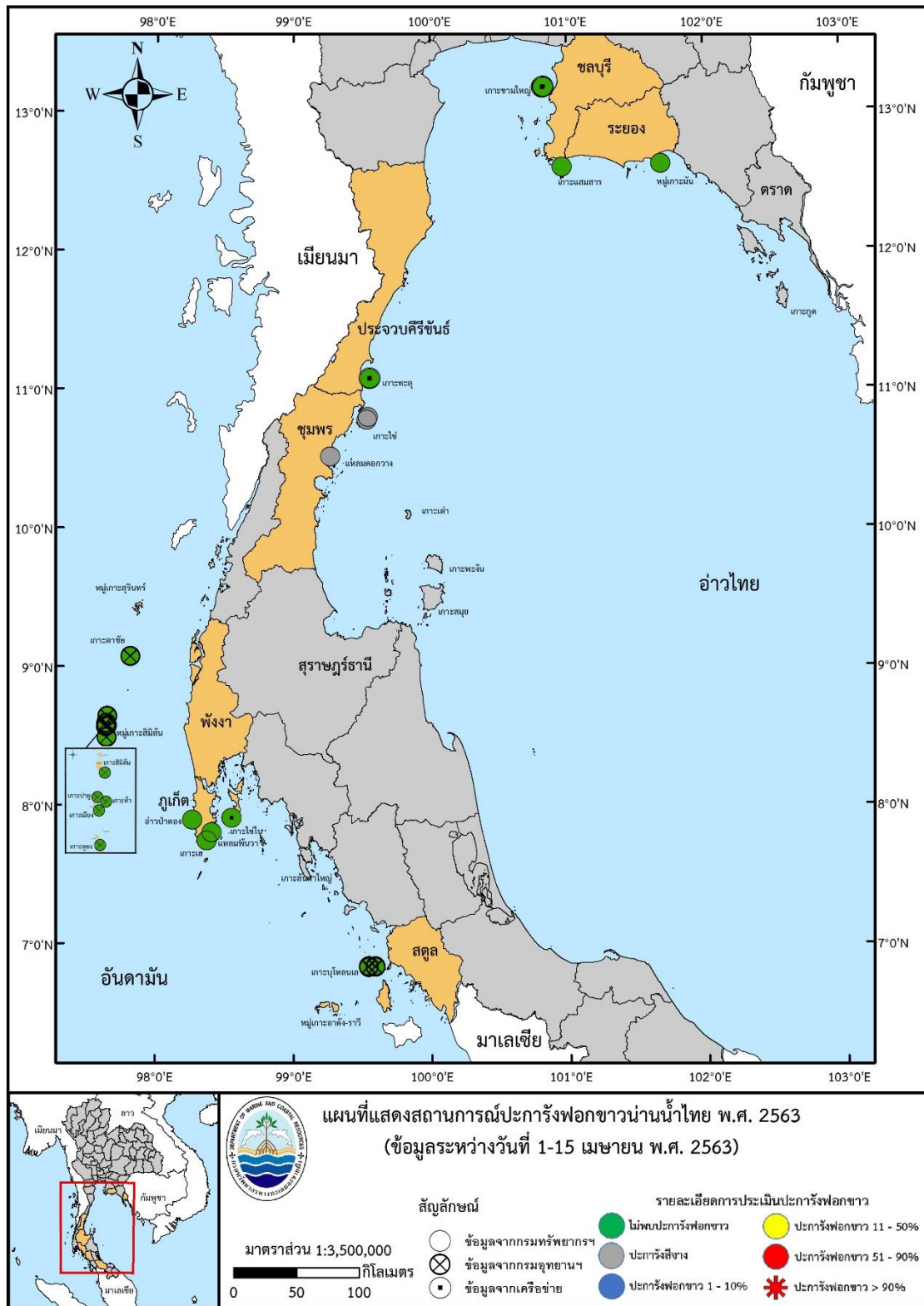
รูปที่ 2 อุณหภูมิน้ำทะเลบริเวณเกาะมันใน จังหวัดระยอง ที่ความลึก 5 เมตร

รูปที่ 3 อุณหภูมิน้ำทะเลบริเวณแหลมพันวา จังหวัดภูเก็ต ที่ความลึก 7 เมตร

รูปที่ 4 เปรียบเทียบอุณหภูมิน้ำทะเลเฉลี่ยรายเดือนในปีต่าง ๆ และในปีปัจจุบัน

รูปที่ 5 แผนที่แสดงสถานการณ์ปะการังฟอกขาว ข้อมูลระหว่างวันที่ 1-15 เมษายน 2563